

Martin Suchý: Analýza terorismu z hlediska ideologie v díle Slavoj Žižka

Posudek na diplomovou práci

Diplomová práce Martina Suchého se zabývá zajímavým a zároveň do určité míry kontroverzním tématem. Text má teoretickou povahu. Celá práce je (kromě úvodu a závěru) rozčleněna do čtyř částí. Na začátku se zabývá historicko-teoretickým vymezením problematiky terorismu. V další části se řeší otázka ideologie a jejího vztahu k náboženskému fundamentalismu. Poté následuje odborný profil Slavoj Žižka. Poslední část práce nese název „Terorismus jako symptom krize liberálního kapitalismu“. Obsahové zaměření studie je dosti extenzivní. Ocenit je možné zejména, že autor vycházel z poměrně rozsáhlého souboru literatury, ve kterém figuruje řada cizojazyčných titulů, a také to, že tuto literaturu zpracoval a využil poměrně kvalifikovaným a korektním způsobem. Diplomant v předloženém textu dokazuje, že během studia načerpal širokou sumu znalostí, s níž je schopen náležitým způsobem samostatně odborně zacházet.

Pokud jde o kritičtější výhrady, na prvním místě bych uvedl to, že práce je na můj vkus koncipována až příliš široce. Rozbíhá se – a dalo by se téměř říci „rozpadá“ – do několika tematických oblastí, které nejsou dostatečně integrovány do soudržného celku. A dlužno poznamenat, že ani zvolený název práce s touto obsahovou šíří úplně nekoresponduje. Pokud bychom se měli ptát, kde se stala chyba, pak bych soudil, že nejspíš hned na začátku, kdy autor nedokázal zformulovat zcela jasnou a konkrétně vymezenou výzkumnou otázku, na co přesně se chce ve svém bádání zaměřit. To ve svých důsledcích vede k tomu, že obsah jednotlivých kapitol osciluje kolem poměrně široké tematiky, a nesměřuje zcela jednoznačně ke konkrétnějšímu cíli. První kapitoly mají charakter přehledových encyklopedických hesel. O Žižkovi samém se začne systematicky hovořit teprve na str. 40 (závěr práce končí na str. 62, téma vyjádřené v názvu práce se explicitně probírá na str. 49-59). Závěr práce vyznívá poněkud rozpačitě a neurčitě. Spíše než přehledové pojednání o pojmu ideologie bych uvítal, kdyby autor věnoval hlubší pozornost srovnání mezi Žižkem a jeho ideovými předchůdci, Hegelem, Marxem a Lacanem.

Kromě těchto obecných připomínek mám ještě několik poznámek konkrétnějšího charakteru:

- Text na některých místech působí dosti šroubovaným dojmem. Viz např. str. 9, kde se můžeme dočíst: „Já se ve druhé kapitole pokouším nalézt jakousi dějinnou osu skrze nejvýznamnější marxistické teoretiky ideologií se zabývající, která by vedla ke konceptu Slavoj Žižka.“ Některé formulace vyznívají zvláštně, např. na str. 22: „Na rozdíl od

tradičních forem nový teror většinou nemá jasně formulovanou konkrétní politickou agendu (···). Společným rysem jeho exponátů je extrémní výklad určité náboženské víry···“

- Kapitola věnovaná Žižkově vztahu k Hegelovi a Marxovi naznačuje, že autor se v Hegelově dialektice ani v Marxově ekonomické teorii zcela neorientuje a argumenty přebírá z druhé ruky.

- Pojednání o hegelovské dialektice (str. 42) působí tak trochu jako karikatura.

- Formulace na str. 47: „Jedním z ústředních témat Karla Marxe, kterému se Žižek věnuje, je zboží. Nepíše ale jako Marx o společnosti jakožto celku zboží, nýbrž hovoří o ‚zbožním fetišismu‘.“ – Sugeruje mylnou představu, že koncept „zbožního fetišismu“ je Žižkovým vynálezem.

Pokud jde o rozpravu na obhajobě diplomové práce, navrhuji, aby se autor pokusil stručně souhrnně zrekapitulovat Žižkův přínos k problematice, jež je vymezena názvem jeho diplomové práce.

Celkově hodnotím diplomovou práci Martina Suchého jako velmi dobrou.

Praha 3. 9. 2013

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.